

deri er jeg ganske enig med det ærede Medlem; hvis man kan komme til virkelig forstandige og funde Fremskridt og nogen Regulering, skal man gøre det, det er muligt, at man kan opnaa noget ved en Regulering af Licitationer, det er et Forhold, som er Overvejelse værd, men at lade løse Forhold afløse af ganske umulige Forhold kan jeg ikke være med til.

J. Sager: Det ærede Medlem for Rjøbenhavn's 5te Valgkreds (P. Holm) kunde ikke forstaa, hvorledes man overhovedet kunde være imod dette Forslag, naar man dog havde den Mening, at der kunde være Grund til at undersøge, om der kunde træffes Bestemmelser til at forhindre de værste Misbrug i hvert Fald ved Licitationsystemet. Den højtærede Indenrigsminister kom jo udførlig ind paa dette Spørgsmaal. Jeg tillod mig at stille det samme Spørgsmaal forrige Gang, Sagen var for, men det er ikke muligt at faa nogen af de ærede Medlemmer fra den Side til at udtale sig om det. Det ærede Medlem siger blot, at han forstaa det ikke, men det er dog saa tydeligt, at det ikke er muligt ikke at forstaa det. Naar en Mand paatager sig et Arbejde i Entreprise, hvortil hører en Mængde forskellige Arbejder, og man saa vil binde ham til en Gennemsnitsløn i alle disse forskellige Fag, saa stiller man ham en Opgave, som han slet ikke kan løse, med mindre han har et Rettsmiddel i Hænde, som den nuværende Lovgivning aldeles ikke hjemler ham. Hvorledes skal han kunne paatage sig at indstaa for, at en vis Dagløn betales for alle de forskellige Arbejder, som høre til en Entreprise og som udføres ikke af ham, men af andre, med hvem han slutter Afford. Hvorledes kan han overhovedet garantere noget med Hensyn til Gennemsnitslønnen eller den gængse Dagløn i andre Fag end hans eget, det kender han ikke noget paalideligt til og han kan ikke bygge paa Præsumptioner og Afforder, som vedrøre andre, og som han selv intet har med at gøre. Der er ikke noget obligatorisk i disse Forhold. Præsumptioner eksistere i en stor Del Fag, det erkender jeg, men der er ingen Forpligtelse til overhovedet at have dem, og hvorledes kan der saa bygges paa dem som noget tilførladeligt? Lovforslaget kan derfor kun antages at sigte til den Svendeløn eller Arbejdsløn, han giver sine egne Folk, hvis han overhovedet holder nogen, (P. Holm: nikker). Ja, det ærede Medlem nikker, saa har jeg altsaa Ret, men saa paataar jeg, at hele Forslaget reducerer sig til et saadant Minimum, at det slet ikke er værd at nævne,

og at det i sine Konsekvenser vistnok kun vil medføre, at de egentlige Fagfolk udelukkes. Nu haaber jeg, at det ærede Medlem i alt Fald har forstaaet, hvortil man sigter med sin Kritik. Jeg kan derfor ikke erkende, at dette Forslag er en Bro, det forekommer mig, at det gaar en helt forter Vej. Jeg har tilladt mig for at nævne det, og jeg vil gøre det nu ogsaa over for det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Korsgaard) — som gerne vil lægge noget helt andet ind i Ordene, end der ligger i dem; det kan maaste være ret vittigt i enkelte Tilfælde, det benægter jeg ikke, men det bliver ikke oplysende, naar der bestandig lægges andet i ens Ord, end der ligger i dem — altsaa, jeg har udtalt, at Konsekvensen af denne Lov, hvis den virkelig skulde gennemføres efter sin Mening, vilde blive dybt indgribende i alle Arbejdsforhold; men derfor har jeg ikke sagt, at dette Forslag vilde virke samfundsomstyrrende eller lignende. Samfundet omstyrtes naturligvis ikke ved en saadan Lov; men den vilde bringe en saadan endeløs Forvirring i alle Forhold, at det vilde være ganske umuligt for Domstole og Autoriteter, overhovedet for dem, der skulle paatale saadanne Sager, at rette sig efter en saadan Lov. Naar det ærede Medlem for Rjøbenhavn's 5te Valgkreds udtalte, at der er saa ringe Lyst fra de forskellige Sider, som ellers udtale Beredvillighed til Løsningen af vanskelige sociale Spørgsmaal, til at vise en saadan Beredvillighed, og at hver Gang han og hans Meningsfæller foreslaa noget, vise vi os utilbøjelige til at gaa med dertil, og at vi ere kun kritiske, saa maa jeg virkelig gentage, hvad der er sagt, at de Forslag, der i saa Henseende komme, maa være brugelige, og naar de give Anledning til en saadan Kritik, som det forekommer mig, at det nærværende Forslag maa give Anledning til, kan det ærede Medlem ikke forlange, at vi skulle modtage det som Grundlag. Det ærede Medlem maa jo ikke glemme — og det har det ærede Medlem vist selv en levende Følelse af — at det er overordentlig vanskelige Forhold at lovgive paa, og netop i en Tid, en Obergangstid paa saa mange Omraader er det dobbelt vanskeligt. Har man en bestaaende Samfundstilstand, der respekteres til alle Sider, er det meget lettere. I Middelalderen kunde man lovgive om Lovsvæsen, saaledes at det blev til Bestyrelse for Svendene, samtidig med at Me-strenes Rettigheder bleve overholdte, saaledes som man den Gang opfattede det, og i den nyere Tid, under Absolutismen, hvor de